

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра конституційного права та теоретико-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВІЙСЬКОВЕ ПРАВО»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	D БІЗНЕС, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВО
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	D 8 ПРАВО
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	ПРАВО
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Соціально-гуманітарний

Біла Церква-2025

Робоча програма з навчальної дисципліни «**Військове право**» для здобувачів вищої освіти соціально-гуманітарного факультету, спеціальності 081 «Право», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / Розробник Т.В. Линник Біла Церква: БНАУ, 2025. 17 с.

Розробник: Т.В. Линник, к.ю.н., доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін linniktv@ukr.net

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін (протокол № 1 від 25.08.2025 р.)

Завідувач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін,

професор

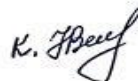

Н.І. Бровко

Схвалено науково-методичною комісією соціально – гуманітарного факультету (протокол №1 від 26.08.2025 р.)

Голова науково-методичної комісії,

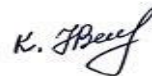
доцент

І.В. Ковальчук

Гарант ОП «Право»

канд. юрид. наук, доцент

І.В. Ковальчук

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни
2. Передумови для вивчення дисципліни
3. Очікувані результати
4. Програма навчальної дисципліни
5. Структура дисципліни
6. Зміст навчальної дисципліни
  - 6.1. Лекції
  - 6.2. Практичні заняття
  - 6.3. Самостійна робота
7. Методи навчання
8. Форми поточного та підсумкового контролю
9. Засоби оцінювання результатів навчання
10. Критерії оцінювання
11. Перелік наочних та технічних засобів навчання
12. Рекомендовані джерела інформації

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025–2026 навчальний рік та освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на вивчення дисципліни «Військове право» виділено 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т.ч. лекцій – 16 годин, практичних – 16 години, самостійна робота студентів – 58 години.

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право	Вибіркова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність D8 «Право»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проєкт за вибором здобувача вищої освіти		2-й	3-й
Загальна кількість академічних годин – 90		<i>Семестр</i>	
		4-й	6-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача – 6.	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	16 год.	8 год.
		<i>Практичні</i>	
		16 год.	4 год.
		<i>Самостійна робота (у т.ч. на виконання ІНДЗ)</i>	
		58 год.	78 год.
		Підсумковий контроль: залік	

Мета вивчення дисципліни: Метою вивчення дисципліни є визначення всіх правових аспектів будівництва Збройних Сил України, організаційно-правових засад єдино-начальства, порядку несення військової служби, організації служби військ, забезпечення військової дисципліни відповідно до законів України, військових статутів, положень та інших нормативно-правових актів.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною є попереднє опанування дисциплін юридичного спрямування таких як: «Теорія держави і права», «Конституційне право».

КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D 8 ПРАВО

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Символ результатів відповідно до Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 08 Право, спеціальність 081 «Право»	Програмні результати навчання з дисципліни
РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм військового права та військового адміністрування.
РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.	Вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, якими регламентуються відносини у військовій сфері; аналізувати і коментувати відповідні нормативні положення; прогнозувати напрями здійснення реформ у зазначеній сфері.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль №1.

1. Право військової сфери, предмет та система військової адміністрації. Основи національної безпеки України

Право військової сфери. Законодавство з питань військової сфери. Військова адміністрація як навчальна дисципліна. Предмет та система курсу військової адміністрації як навчальної дисципліни. Предмет і задачі військової адміністрації. Об'єкт вивчення військової адміністрації. Поняття організаційної діяльності Збройних Сил України. Поняття і зміст військово-адміністративних правовідносин. Характеристика та роль військового законодавства з питань будівництва Збройних Сил України. Розвиток військової адміністрації як науки і навчальної дисципліни. Значення військової адміністрації для практичної діяльності військових юристів

2. Правові основи організації оборони, державного управління військовими формуваннями України

Оборона України та її складові частини. Військові формування України. Органи, які здійснюють управління військовими формуваннями в Україні. Функції, завдання та повноваження органів, що здійснюють управління військовими формуваннями в Україні. Військове управління та його особливості. Повноваження органів, що здійснюють безпосереднє військове управління.

3. Акти органів військового командування.

Управління як процес, його складові частини. Види соціального управління. Військове управління та його особливості. Акти військового управління та їх ознаки. Види актів військового управління та їх класифікація.

4. Організація і правове регулювання служби військ у Збройних Силах України.

Поняття та правове регулювання служби військ у Збройних Силах України. Управління службою військ у Збройних Силах України. Основні організаційно-правові заходи служби військ. Зміст та організація внутрішньої служби. Зміст та організація вартової служби. Зміст та організація гарнізонної служби. Задачі, що поставлені перед Військовою службою правопорядку Збройних Сил України.

5. Забезпечення законності у Збройних Силах України та інших військових формуваннях

Роль та значення законності для зміцнення Збройних Сил України. Поняття, система і загальна характеристика організаційно-правових засобів забезпечення законності в Збройних Силах України. Організаційно-правові форми забезпечення законності. Види контролю за діяльністю військових формувань. Відомчий та надвідомчий контроль у Збройних Силах України. Особливості прокурорського нагляду за виконанням законів у Збройних Силах

України. Оскарження незаконних дій посадових осіб та порядок розгляду скарг у військових частинах, інших військових організаціях. Особливості порядку подачі і вирішення скарг військовослужбовців. Правові аспекти попередження і боротьби з корупцією.

6. Військова дисципліна та правові засоби її зміцнення. Правове виховання військовослужбовців, організація правової пропаганди

Поняття та особливості військової дисципліни. Шляхи досягнення військової дисципліни. Повноваження командирів та начальників щодо вибору міри дисциплінарного та правового впливу. Поняття та класифікація заохочень. Принципи та порядок застосування заохочень. Додержання законності при застосуванні заохочень. Обов'язковість виконання оголошених заохочень.

Поняття та зміст правового виховання військовослужбовців. Організація у військових частинах профілактики правопорушень.

7. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність військовослужбовців

Характерні риси та види відповідальності військовослужбовців.

Поняття та особливості дисциплінарної відповідальності військовослужбовців. Підстави застосування дисциплінарної відповідальності. Структура та зміст елементів складу дисциплінарного проступку. Поняття та класифікація дисциплінарних стягнень. Принцип та порядок накладання дисциплінарних стягнень. Виконання дисциплінарних стягнень.

Матеріальна відповідальність як самостійний вид юридичної відповідальності військовослужбовців, її правова природа, характерні ознаки та відмінності від інших видів юридичної відповідальності. Підстави притягнення військовослужбовців до матеріальної відповідальності. Нормативні акти, які регулюють матеріальну відповідальність. Види матеріальної відповідальності. Розміри грошових стягнень при притягненні різних категорій військовослужбовців до матеріальної відповідальності. Порядок притягнення військовослужбовців до матеріальної відповідальності.

Кримінальна відповідальність військовослужбовців.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	Денна форма					Заочна форма					
		у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л б	Інд	срс		л	п	лб	інд	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1.	12	2	2			8	14	2				12
Тема 2.	12	2	2			8	12					12
Тема 3.	12	2	2			8	14	2				12
Тема 4.	12	2	2			8	14		2			12
Разом модуль 1	48	8	8			32	54	4	2			48
Змістовий модуль 2.												
Тема 5.	12	2	2			8	14	2	2			10
Тема 6.	12	2	2			8	10					10
Тема 7.	18	4	4			10	12	2				10
Разом модуль 2	42	8	8			26	36	4	2			30
Усього годин	90	16	16			58	90	8	4			78

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, ср – самостійна робота студентів, в т.ч. індивідуальні завдання.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

№ з / п	Тема і зміст лекції	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
1	Тема 1. Право військової сфери, предмет та система військової адміністрації. Основи національної безпеки України	2
2	Тема 2 Правові основи організації оборони, державного управління військовими формуваннями України	2
3	Тема 3 Акти органів військового командування.	2
4	Тема 4. Організація і правове регулювання служби військ у Збройних Силах України.	2
Разом за змістовий модуль 1		8
Змістовий модуль 2.		
5	Тема 5. Забезпечення законності у Збройних Силах України та інших військових формуваннях	2
6	Тема 6 Військова дисципліна та правові засоби її зміцнення. Правове виховання військовослужбовців, організація правової пропаганди	2
7	Тема 7. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність військовослужбовців	4
Разом за змістовий модуль 2		8
Всього		16

Практичні заняття

№ з/ п	Тема і зміст заняття	Кількі сть годин
Змістовий модуль 1.		
1	Тема 1. Право військової сфери, предмет та система військової адміністрації. Основи національної безпеки України	2
2	Тема 2 Правові основи організації оборони, державного управління військовими формуваннями України	2
3	Тема 3 Акти органів військового командування.	2
4	Тема 4. Організація і правове регулювання служби військ у Збройних Силах України.	2
Разом за змістовий модуль 1		8
Змістовий модуль 2.		
5	Тема 5. Забезпечення законності у Збройних Силах України та інших військових формуваннях	2
6	Тема 6 Військова дисципліна та правові засоби її зміцнення. Правове виховання військовослужбовців, організація правової пропаганди	2
7	Тема 7. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність військовослужбовців	4
Разом за змістовий модуль 2		8
Всього		16

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
1	Тема 1. Право військової сфери, предмет та система військової адміністрації. Основи національної безпеки України	8
2	Тема 2 Правові основи організації оборони, державного управління військовими формуваннями України	8
3	Тема 3 Акти органів військового командування.	8
4	Тема 4. Організація і правове регулювання служби військ у Збройних Силах України.	8
Разом за змістовий модуль 1		32
Змістовий модуль 2.		
5	Тема 5. Забезпечення законності у Збройних Силах України та інших військових формуваннях	8
6	Тема 6 Військова дисципліна та правові засоби її зміцнення. Правове виховання військовослужбовців, організація правової пропаганди	8
7	Тема 7. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність військовослужбовців	10
Разом за змістовий модуль 2		26
Всього		58

6.3. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

- Завдання 1. Які основні напрями державної політики з питань національної безпеки у воєнній сфері Вам відомі?
- Завдання 2. З чого складається , зміст та особливості військового будівництва як галузі державної діяльності?
- Завдання 3. Розкрийте сутність поняття військова адміністрація.
- Завдання 4. Поняття і зміст військово-адміністративних правовідносин.
- Завдання 5. Охарактеризуйте та визначить роль військового законодавства з питань будівництва Збройних Сил України.
- Завдання 6. Яким ви вбачаєте значення військової адміністрації для практичної діяльності військових юристів?
- Завдання 7. Об'єкти і суб'єкти забезпечення національної безпеки України.
- Завдання 8. Визначити сфери реальних і потенційних загроз національній безпеці України.
- Завдання 9. Назвіть основні напрями державної політики з питань національної безпеки у воєнній сфері.
- Завдання 10. Повноваження органів, що здійснюють безпосереднє військове управління.
- Завдання 11. Види актів військового управління та їх класифікація.
- Завдання 12. Поняття та правове регулювання служби військ у Збройних Силах України.
- Завдання 13. Зміст та організація вартової служби.
- Завдання 14. Зміст та організація гарнізонної служби.
- Завдання 15. Задачі, що поставлені перед Військовою службою правопорядку Збройних Сил України.
- Завдання 16. Роль та значення законності для зміцнення Збройних Сил України.
- Завдання 17. Поняття, система і загальна характеристика організаційно-правових засобів забезпечення законності в Збройних Силах України.
- Завдання 17. Організаційно-правові форми забезпечення законності. Види контролю за діяльністю військових формувань.
- . Завдання 18. Оскарження незаконних дій посадових осіб та порядок розгляду скарг у військових частинах, інших військових організаціях.
- Завдання 19. Особливості порядку подачі і вирішення скарг військовослужбовців. Завдання 20. Правові аспекти попередження і боротьби з корупцією.

Проходження курсів в якості елементів неформальної освіти.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчання гармонійно поєднує теоретичну й практичну складові (лекційні й практичні заняття). Передбачено, що всі форми організації навчання є практико зорієнтованими, оскільки повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання – активізувати пізнавально-творчу діяльність здобувачів вищої освіти, організувати суб'єктно-суб'єктну взаємодію. Тому під час їх проведення використовуються елементи і прийоми: критичного мислення, рефлексії, дискусії, мозкового штурму, медіаосвіти тощо.

***В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання, коли взаємодія з викладачем відбувається за допомогою застосунків Zoom чи Google Meet для відеоконференцій, освітньої платформи Moodle BNAU для виконання самостійних дослідницьких і підсумкових тестових завдань, файлообмінних соціальних мереж Telegram, Viber, інтерактивна складова навчання здобувачів вищої освіти доповнюється іншими застосунками для зворотного зв'язку: google-форми для опитувань, Google Classroom тощо.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає *поточне, тематичне оцінювання* (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль (усього 2).

Поточний і тематичний контроль передбачає оцінювання:

- результатів аналізу навчально-методичних і довідкових матеріалів;
- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);
- підготовки індивідуальних завдань за вибором здобувачів вищої освіти;
- виконання творчих завдань на основі перегляду медіатекстів (лекцій іноземною мовою) з теми обговорення тощо.

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) та виконання проєктного/творчого завдання (усно/письмово). Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється після кожного контрольного заходу.

По завершенню семестру – залік.

9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Бали на практичному занятті здобувачі вищої освіти отримують за виконані практичні завдання, опрацювання джерел, командні проєкти, презентації, активність під час дискусій і виконання практичних завдань.

Бали за самотійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, аналіз законодавства, виконання і захист проєктів, презентації, активність самотійної пошукової роботи.

Під час модульного контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих, захисту проєктів тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази): сайти Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики України, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійні презентації у програмах Microsoft Office Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з каналу Youtube та публічні відеолекції іноземною мовою в записі.
3. Роздавальні матеріали – табличні й схематичні основи, інфографіка тощо.
4. Засоби зворотного зв'язку – інтерактивна дошка Padlet, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.
5. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій Zoom, Google Meet, освітня платформа BNAU MOODLE, Google Classroom.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення:

- аудиторного навчання: дошка аудиторна, мебльоване навчальне приміщення, комп'ютерне обладнання (ПК/ноутбук + мультимедійний проєктор), Wi-Fi.
- дистанційного: мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч. персональні.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Військове право : підручник / за ред. І.М. Коропатніка, І.М. Шопіної. Київ: Алерта. 2019. 648С .

2. Військове право України: підручник / кол. авторів; за заг. ред. А. М. Колодія, О. В. Кривенка, В. Й. Пашинського. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019. 392 с.

3. Демократичний цивільний контроль над сектором безпеки і оборони: теорія і практика : навчальний посібник / В. А. Ященко, В. Г. Пилипчук, П. П. Богуцький, О. Д. Довгань, І. М. Доронін, О. В. Петришин; за заг. ред. В. Г. Пилипчука; Науково-дослідний інститут інформатики і права НАПрН України. Київ; Одеса : Фенікс, 2020. 224 с

4. Мехеда В.Д., Червякова О.В., Іващенко С.В. Військова служба: підготовка, вступ, проходження та припинення (правові аспекти управління персоналом): навчально-методичний посібник / В.Д. Мехеда, О.В. Червякова, С.В. Іващенко. Х.: Військово-юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, 2021. 332 с.

5. Автушенко І.Б. Державна політика України щодо соціального захисту військовослужбовців Збройних сил України та членів їх сімей у 1991– 2014 роках: історіографія. Збірник наукових праць "Воєнно-історичний вісник" Том 33, № 3. Київ. 2019. С. 85-100.

6. Макарчук В. В. Поняття адміністративно-правового статусу правоохоронних органів, які впливають на формування та реалізації державної політики у сфері забезпечення національної безпеки і оборони держави / В. В. Макарчук / Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (Суми, 20–21 травня 2021 р.). - Суми, 2021. - С. 323-327.

7. Росавицький О. О. Військове право, Україна - виклики сьогодення / О. О. Росавицький // Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Державний біотехнологічний університет, 19 квітня 2024 р.). - Харків, 2024. - С. 187-189. <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/11731>

8. Кириченко В. В. Воєнний стан в Україні / В. В. Кириченко, О. О. Росавицький // Перспективи розвитку суспільно-гуманітарних наук в умовах євроінтеграції : Матеріали Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. (БНАУ, 11-12 квітня 2024 р.). - Біла Церква, 2024. - С. 172-175. <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/11402>

9. Макарчук В. В. Адміністративно-правові аспекти формування загонів самооборони / В. В. Макарчук, О. О. Росавицький // Право і суспільство. – 2022. – № 2. – С. 158-163. DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2022.2.24> <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/7558>

Інтернет ресурси

1. <http://rada.gov.ua/> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <https://www.kmu.gov.ua/> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України
3. <http://www.mlsp.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства соціальної політики України
4. <https://www.president.gov.ua/documents> – офіційний сайт Президента України
5. <https://minjust.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства юстиції України.
6. <https://lawyersunion.org.ua> – сайт Співки юристів України
7. <http://www.drs.gov.ua> › regulations - – Нормативно-правові акти України
8. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
9. <http://nlu.org.ua> – Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого
10. <http://pravo.biz.ua/> -Pravo.biz.ua : юридична бібліотека